

LUMINAREI.

Gazeta Beserecésca, Politica, e literaria.

Cu pre Gratiosa invoientia.

Miercuri

Nr. LVIII.

4 Fevruariu. 1848

VIENA, 3 fevr. Eri într'a miediadi se tie-
nù deschiderea solene a Academiei Sciintiilor
in sal'a Staturiloru Austriei de giosu, dupa ce in
24 si 26 jan. se facura candidarile si alegerile
membreloru actuali ce mai lipseau, precum si a
celoru onorarie, si corespundietorie. Descrierea
ceretioniei mai tardiu.

POSITIONU, 15: 27 jan. Dein Siedenti'a
dietale a Tablei de diosu mai adaugemu, cum ca
pertractanduse proiectulu de lege a indigenatului,
maioritatea enuncia, cum ca neiertata conditiune
a indigenarei esi cunoscenti'a limbii ungu-
resci, de subtu care totusi se iau afora ceie
prein intruducerea inventiuniloru re-
numite, prein radicarea fabriceloru si
a manufactureloru maimari facura sta-
tului sierbitia eminenti. M. Sa r. Perso-
nale insemna mai alesu si aceea, ca supusii Mo-
narchicii Austriei se nu fia socoti de straini,
inse maioritatea nulu partenii.

Posionu 19: 31 jan. In Siedenti'a cercu-
lare de adi anunierea despre reinsenuarea „Par-
tiloru“ autenticanuse si cu o anima acceptandu-
se de toti, se statorii ca aceea se se strapuna la
Tabl'a Magnatiloru. Dupa aceea se cetii respun-
sulu Magnatiloru catu e prentu portarea comu-
ne a greutatiloru tieiei, si de ora ce Magnatii
in principiu acceptara portarea comune a greu-
tatiloru, nu sunt neci SS. in contra ca in cau-
s'a cеста se se esmita deputatiune regnicolare.
In urma I. Károlyi (Neograd) fece proiectu
prentu esmiterea unei deputatiuni spre elucra-
rea unei sisteme aparatorie depatria;
cestu proiectu se partenii, ci de asta data se a-
mandà pre alta data.

In o Adunare mestecata a Staturiloru si a Ma-
gnatiloru tienuta in 1 fevr. st. n. se cetii un Re-
scriptu grat. regiu (cudatu dein 18: 30 jan.), in
carele Maiestatea Sa voiesce a resfirà angorea
provenita prein denumirea Administratoriloru in
Comitate, si de o data descopere, cum ca si-tiene
de nestramutatosia detorentia regia, ca pre stra-
vechi'a constitutiune si tiesetura a Comitatoru
se o apere nepangarita. In urma Maiestatea Sa
ascèpta siguru: ca dupa asta dechiarare regia, des-
pusetiunile M. Sale, pre calea legii indreptate spre
benele Ungariei unice amate, voru fi secundate
de incredentiare fiésca, si desculpate de gelosi'a
nascuta in pieptulu mai multoru SS. si Magnatii
tienendu inaintea ochiloru art. 13 a. 1790 nesuentie-
lesi patriotece fora frica le voru intorce spre a-
cele teme serioase a legislatiunei, in a caror'a for-
tunata deslegare tier'a si ar' aflà temeiuu ferici-
rei venitorie, ér' parentésca anima a Maiestatei
Sale - implenirea dorentiei nestinse.

ORESTIA, 3 fevr. st. n. Recrutarea aici, inca nu
se impleni; piedec'a mai de antaiu e, ca Sena-
tulu de aici ceru suatu dela In. R. Guberniu,
ce se faca cu acei juni nobili, carii nu voru a
stà la inscriere, la care acel'asi Pre Inaltu a da-
tu respunsulu in favorea nobilimei. Alt'a e, ca
D. Protopopu n. u. dede o protestare catra Co-
misiune in numele preutimei, cum ca pan'atunci
nu voru stà inainte cu credentiosii loru, pana ce
nu voru inscrie si pre Suabi de aici. Pre firesce
si cu tota dreptatea, ca ci acestia pan' acum nu-
mai dein drepturi se impartasira, ie dara parte
si dein greutati. Pre romanii scosera dein maie-
ri ca se aiba locu Suabii, si apoi acum totu nu-
mai romanulu se merge soldatu? In cehulu de
croitori vreau cu puterea se bage doi Suabi, de
cedar' senu se supuna si sortei recrutaturei? Tibur.

UN Corespondente la E. Hiradó dein Clu-
siu între altele vorbindu despre darea recruta-
loru in comit. Zaránd, dice si unele ca ceste de
insemuatu:

„Detorentia mare e pusa pre umerii comisa-
riloru sortitori; aceea e si grea, ca ce anume a-
cum antaiasi data se voru luptà cu multe greu-
tati. Nu e destulu, ca poporulu e plenu de pre-
judecia si are prepusu la despusetiunile maima-
riloru sei, si ca cea mai mare parte nu se pote
capacità, dar' si ceia caroru e incredentiata in-
vetiarea si luminaea poporulu—popii grecesci?
—cea mai mare parte inca sunt asemene, asia
catu si loru nu lipsesce mai vertosu alta de catu
luminaea si capacitate. In grosulu intunerecu al
poporulu se radica stante nenumerate, de care
se va lovi adeveratu onestulu si umanulu spiritu
al darei recrutailoru; poporulu impreuna cu popii
sei crede, ca e numai amagire lasarea a casa du-
pre optu ani, si pan'acum inca multi si-scosera
dentii, si-taiara degetele, si fugira dela focurile
loru. Si totusi spunu unii: ca ar' fi lucru peri-
culosu invetiarea si educatiunea poporulu. „In-
tieleptiesce si gloriosu!“ Scriema in a. 1848 si
natiunea inca nu mai cugetà despre educatiunea
poporulu, si apoi totusi ne necadimu, deca de-
in colo de mare nimeniu e cunoscuta tier'a ce-
sta, nemine o memoréza, séu deca o memoréza,
sócotesce, ca e patri'a selbateciloru. „Noi dein
partene la ceste numai adaugemu comentariu.

—Un altu coresp. dein comit. Szolnok dicun-
du, ca poporulu nu se potù capacità, prentu ca
popii nu cunoscu literele latine, se ve-
de ca nu scie, cum ca decretulu guberniale in ob-
iectulu recrutarei spre mai inalta demandare se
cerculà tiparitu si cu slove cirilesci, cu un stilu
forte vulgare pregatitu a nume, ca se pota fi pre-
ceputu de toti.

PRINCIPATELE ROMANESCI.

BUGURESCI, 18 jan. Dupa ce DD. Deputati la Adunarea comuna toti au sosit in Capitale, M. Sa Principele domnitoriu a defisu pre astadi deschiderea aceiasi Adunari. In urm'a acestor'a DD. Ministri si Deputati la 10 ore demanetia s'au dusu in baserec'a Metropolitana, unde se tienun siervitiu publicu D. dieescu, dupa care subtu precedentia S. Sale Parentelui Metropolitu ca Presidentele Adunarei purcesera in sala Siedentieloru spre a ascepta venirea M. Sale a Principei, carele numai de catu intre music'a batalionului dein infanteria garnisonului asiediatu la parada in curtea Metropoliei a si sositu. M. Sa rosti apoi de pre tronu un cuventu prein care Adunarea se deschise prentu Sesiunea dein estu anu.—M. Sa bene voi a denumi pre D. Dr. Mayer fostulu pan'acum Inspectoriu al totoruru spitaleloru dein Principatu, de medicu de curte cu 1000 lei pre luna,—er' in loculu acestuia de Inspectoriu pre D. Dr. Formion.—Comisiunea, inca in a. tr. numita de M. sa Principele, prentu intramarea unui teatru nationale publica indilele aceste, cum ca inceperea edificarii se va face cu primaver'a venitoria. Infricosiatulu focu dein diua de pasce a. tr. impiedeca inceperea acestei edificari in a. tr. precum era planizatu. (Noi-i poftimu totu succesulu, numai apoi se remana intradeveru nationale, nu francescu, italianescu, nemtiescu etc.)

Bucuresci, 8 jan. Starea sanetatei locuitoriloru dein amendone Principatele precum si dein drept'a parte a Dunarei dein coce de Balcanuri, dupa scirile ajunse la Inspectoratu pana astadi e buna. Generale-Inspectoriu D. Topliceanu.—Dela 15 sept. pana la 30 Nov. a. tr. au sositu in portulu Brailei 442 bucati nai subtu diverse flamure, si anume: 32 rusesei, 141 turcesci, 251 anglesci, 3 francesci, 5 austriane, 2 sardinice, 2 belgice, 11 romanesci, 1 norvegica, 3 moldoveane, 1 samiotica, tote desierte, afora de 4 rusesci si 2 anglesci. (Bullet. offic.)

D A N I A.

KIOBENHAVN, 9:21 jan. Joi, 20 jan. ser'a la 10¹/₄ repausa aici M. Sa Regele Cristianu VIII dupa opatema de 14 zile in al 62-le anu al vietiei si al IX al imperatiei. Adi-demanetia la 9 ore se proclamà de rege in form'a solene usitata In. Sa Principele de Corona FRIDERICU VII. Pre'amatiunea se fece prein ministrulu Statului de Stemann, mai de 90 de ani, depre balconulu Palatiului regiu, cu aste cuvente: Regele Cristianu VIII e mortu! Lungu custe regele Fredericu VII! Curundu dupa aceea se areta si insusi Regele pre balconu si fu cu jubilu salutat de poporu. Regele Fridericu inca eri eda o scrijsoria deschisa, in care incunoscentieza suireasi pre tronu si demanda, ca tote lucrarile publice sesi aiba cursulu nempiedecatu dupa regulele prescri-se. Regele Cristianu VIII era nascutu in 18 sept. 1786, urmà verului seu regele Fridericu VI in 3 dec. 1839, si ajunse asia la etate de 61 ani si 4 luni, imperatindu 8 ani si nu chiaru 2 luni. Regele Fridericu e nascutu in 6 oct. 1808, si asia acum la suireasi pre tronu de 39 de ani.—Dupa scirile mai noue Regele demandà, ca tote procesele politice neterminate se se depuna,—care ocaziuna o via, multiemitoria semtire.

F R A N C I A.

PARIS, 8:20 jan. A-séra la 9 ore Regele acuprense marea deputatiunea Camarei Pariloru insarcinata de a presentà M. Sale Adres'a de respunsu la cuventulu Corunei. Camar'a se adause mai intrega la asta deputatiune. Regele se pare a se bucura de o pre buna sanetate.—Camar'a Deputatiloru a inceputu desbaterile asupra proiectulu de Adresa la cuventulu de tronu, si desbaterile curru cu focu.—Guberniulu a opritu tota esportarea de pome de pamentu pan'in juliu venitoriu. (Celu rusescu inca si consumarea dein la intru, ca se remana de sementie.)

I T A L I A.

ROMA, 18 jan. st. n. Gazzeta di Roma, care intr'astadi se publica mai antaiu, in loculu foiloru oficiali Diario si Notize, intru o forma pre elegante, in partea oficiale cuprende urmatoriele:

S. Sa Domnulu N. Papa PIU IX, a tienutu eri demanetia in palatiulu Apostolicu un Consistoriu secretu, in care dupa o scurta alocutiune, crea si publica de Cardinale a S. B. R., dein ordenea Preutiloru pre: D. Carolu Vizzardelli, acum secretariu a S. Adunarei de negotiale baserecesci straordinarie, nascutu in cetatea Monte-S. Giovanni, diecesea Veroli, in 2 jul. 1791. S. Sa apoi crea si reserbà in pieptu altu Eminentissimu Cardinale. In urma propuse prentu o ptu basereci, dein care siese ispanice, si doue francesci, A. Episcopi si Episcopi; deintre carii A. Episcopiloru de Granata si Valenza se concese paliulu santu.

Roma, 9:21 jan. S. Sa PIU IX eri demanetia in Sala Consistoriale in palatiulu Quirinale tienun un Consistoriu publicu, in care se dede nou denumitului Cardinale Emu si Rmu D. Vizzardelli paleria cardinalesca. Dupa aceea S. Sa tienun un Consistoriu secretu, in care se propuse prentu pastori cinci baserece vacanti, deintre care patru in Spania.—Gazet'a adauge acesta importante notitia: In noptea treciuta, la patru ore, plecà dein capitale Emulu si Rmulu D. Cardinale Ferretti luandu calea catra Ravenna spre a cuprende legatiunea acestei cetati si provincie, ce S. Sa bene voi ai le incredentià straordinarie, denumindu mainainte pre Em. si Rm. D. Card. Bofonfi Secretariu Statului.

Roma, 17 jan. In loculu de curundu repausatului Card. Massimo, ministrulu lucruiloru publice, S. Sa denumi pre D. J. Rusconi pan'acum ministru armeloru,—er' intru acestuia pre D. Comendatoriu Pompeiu principe de Gabrielli. (Prein asta denumire se impleni alta dorire a Romaniloru, ca ministrulu armeloru se nu mai fia prentu ci civile).

Acel'asi jurnalulu adauge totu in partea oficiale: Articululu dein Diariulu de Roma, despre negotiatiunile Rusiei cu S. Scaunu, se atingea de statulu lucruiloru cum se aflau in 17 dec., candu S. Sa pronuncia alocutiunea sa in Consistoriu. Ci astadi unele documente mai de curundu receptenu ne mai lasa a ne indoi despre autenti'a scrisorei, cu carea M. Sa imperatulu Ruseiei se dice a fi conferitu Comitului Bloudoff decoratiunea S. Andrei. In catu apoi prentu insemnarea acestui actu supranu, noue nu ne e iertatu a radica velulu, ce trebue se coperia o negotiatiune inca neterminata; potemu numai a dice

a fi venitu intru cunoscentia-ne, cum ca M. S. s'ar' fi invoitu la unele puncturi, asupr'a caror'a cadeau cererile si rogamentele Scaunului S. prentu sustinerea credentiei catolice, si a legitimei autoritati pastoresci in baserec'a Rusiei si a Poloniei.

Acelasi jurnalü in parte neoficiale contine un lungu articlu despre principiale reformei pacifice adoptate de S. Sa in Statulu baserecescu, care prentu autoritatea fiantei de unde curre, credemu ca va fi interesante destulu prentu lectorii nostri. Elu suna asia:

„Noi credemu, ca invetiatur'a cea mai folositoria, ce se pote trage dein templarile mai de curundu a le patriei nostre, e lipsa de a avé un guberniu tare, un guberniu care se scia a se face placutu ci respectatu, un guberniu in care se se pota statori fericitatea Statului pontificiu. Asta trebuentia nu e mai multu un sentiementu, o teoria individuale; ea e un principiu, ce-si are ratiunea in gloriosele tradetiuni ale trecutului, si in dereptele postulate ale presentelui. Cea mai frumoasa gloria a Pontificatului lui PIU IX nu e numai, ca a intielesu si a multiemitu lipsea unei civilitati mai inaintate, ci mai vertosu ca cu indemnarile vertutei facu ca supusii sei se accepteze acestu principiu fecundu si salutare; ér' glori'a nostra, a supusiloru e, ca l'amu acceptatu fora intardiare, ca ne amu incredentiatu fora traganiare. Noi suntemu convinsi, ca representamu nemesurat'a majoritate a tieriei, candu dicemu, cum ca deinaintea a mariloru scopuri si in midiuloculu nenummeratelorü pericule ce ne incungiura e de lipse o impreuna-intielegere, o legatura vertosa, o incredere deplinita, o acurata disciplina intre gubernatori si gubernati. E de lipse tari'a intru guberniu, prentu ca salutea nostra nu pote veni de catu de la guberniu. Er' poterea guberniului, poterea adeverata si morale, nu se pote necicandu nasce de catu dein alipirea tieriei. Departe inse de a restringe au a impiedeca lucrarea legiuita a Guberniului, noi trebuiamu a ne alipi, a ne stringe impregiurui, al intari cu totu dea densulu nostru, a compleni opulu nemeritoriului nostru Pontefice. Dicundu noi acést'a, avemu in anima de a esplica cuprensulu convictiuniloru nostre politece, convictiuni ce le credemu de lipse spre benele tieriei nostre, convictiuni ce voru forma scopulu acestui jurnalü. Recunoscendu de unde purcede adeverata poterea unui guberniu, noi nu potemu veni in prepusu de a mesteca benele cu reulu, de a postpune o convictiune nobile in apoia unei teorie servili. In ori care statu a lucruriloru, spre constituirea unui guberniu bunu, e de lipse, ca relatiuniei cu gubernatii sei fia chiare, legiuite si ratiunate; cu un cuventu, ca curespondenti'a toturorü voientieloru, armoni'a toturorü poteriloru (cea mai mare fiendu a ratiunei) se se unésca a forma aceea unitate energica de lucrare, a caria guberniulu de o data e espresiunea si depositariulu.

„Acést'a a efectuatu Ponteficele: acést'a, noi repetimu bucurosi, cuprende nemesurat'a majoritate a supusiloru sei: la acést'a tendu tote institutiunile, ce pre intieptulu Supranu ne-le a datu, si acést'a esprime recunoscenti'a popularia. Déca PIU IX deveni mare, ca ci a rostitu de pre al seu tromu cuventele evangelice si vietia-datorie ale pazei, concordiei, civilitatei si ordului gubernativu: poporulu inca se fece mare intielegendulu numai decatu si reverindui inaltele cugete ale Parentelui si supranului seu. Intr' aceea se cuve-

ne a marturisi, cum ca pusetiunea e pre delicata si cu a nevoia, cum ca momentulu de acum e decisivu prentu institutiunile nostre, si ca a nostra patria spre castigarea acelorü beneficiuri la care aterna impartesirile castigate, neci odienora nu trebue se pierda dein ochi conditiunile sale speciali.

„Urmandu pre a nostra cale noi vomu ambla inaintea altoru popora a Europei in culegerea fructuriloru ratiunei si a benelui. Si asta incredentiare nu esumeti'a, candu vomu socoti, ca noi suntem o natiune pre cu deasupra catolica, o natiune inca nutrita cu adeverulu si caritatea. Ne parasindu calea nostra noi vomu respica in tote faptele vietiei politice adeverulu, noi vomu recuprende primatulu nostru intre popora, nu primatulu cadutoriu al armelorü, ci celu ne meritoriu al ratiunei si vertutei. Tote inse aterna dela una conditiune, adeca de a nu lapeda principiu incredentiarei si alipirei, de a nune abate de la calea derepta, de a inlesni Conducatoriulu de regatori'ai, de a nu compromete intregulu prentu ver' o intrebatiune secundaria, prentu ver' oscuturare nefruptuosa.

„Aste ne sunt principiale ce ne voru conduce a secundä lucruriloru gubernative, intru ajutareai efectulu, si ai predicä reverenti'a. Noi ne potemu libere respica pusetiunea inaintea tieriei si altoru jurnalü. Noi vomu aparä sistem'a inaugurata de PIU IX si teori'a politica ce decurre dein asta sistema, singur'a cuventiosa dupa noi, in contra a tota alta sistema si ori ce altra teoria. Guberniulu si omenii moderati, candu se voru areta asia numitele emergentie, ne voru afla totu de a un'a la postulu nostru cu lealitate si cu convictiuni vertose. Noi vomu aduce in servitiulu Guberniului o cugetare libera si un cuventu sinceru, prentu ca credemu nemisicati, cum ca causei adeverate nu pote strica adeverulu neci o data. Noi suntem conserbatori dein cantarea catra institutiunile fundamentali ce dede PIU IX, si nu contrastamu folositorieloru modificari, ce tempulu si inaltulu lui sentiu ar' poté se aduca: ci afirmamu, ca spre a face lucruri bune si tienutorie nu este altu metodu decatu ordulu si astemperulu. Noi scimu catu platesce o convictiune, de a ci nu vomu dá locu in jurnalulu nostru neci unei opiniuni esagerate, neci unei idei ce se nu fia conceputa si acuprensa de bumulu sentiu civile al Europei si Italiei. Speramu ca aceste garantie voru fi de indestulu lectoriloru nostri si publiceai opiniuni, etc.

„In scurtu, noi potemu cu anima deschisa a ne formula principiale asia: noi voimu ca Guberniulu se fia tare, si tare mai alesu pre in alipirea patriei. Noi avemu un guberniu moderatu, si parentescu, de aci ne incredentiamu, ca-i vomu vedé intarinduse lucrarea si desfasiurulu pre in midi-loculu adeverului; adeveru aparatu de cautari in parte si molestari; adeveru, ce are selu doresca celu ce fericesce vro a gubernä, inse nu mai pucinu se placa celui ce are sortea de a fi intr' astu modu gubernatu'.

NEAPOLE. Scirile pan' in 24 jan. spumu, ca revolutiunea in Sicilia, alesu in Palermo, a datu a fora. Cetatea e cuprensa de revoltanti, ér' ostile regesci afora de cetate lipsite de tote comoditatele dein astu tempu aspru, pana ce si merendea dein Neapole trebue a lise duce. Ducele de Aquila se intorna la Neapole in 17 jan. Regele apoi publica numai de catu vreo 6 Edicte de Reforme imbunatatitorie, deintre carele unulu desparte cu totulu administrarea Siciliei de catra a

Neapolei si apromise ca dela o luna incolo toate deregatoriile in Sicilia voru fi cuprense numai de Siciliani, er' cele dein Neapole de Neapolitani. Impresiunea in Neapole dupa aste Edicte se dice a fi buna, ci cum voru fi acceptate si in Sicilia, se se audimu. se astépta. Altu Edictu cere ai se presentá o lista de prensii si condemnatii prentu culpe politice, spre a le poté dá amnestia subtu mesure asecuratorie prentu Statu. Decretulu de amnestia a esitu cu datulu de 23 jan. prein care se da deplena iertare toturor prensiloru si condemnatiloru politici, luandu afora numai pre 8 preuti, carii inca sunt gratiati, ci de o.cam-data prentu securitatea publica se voru retiené intru o insula.

M I S C E L E.

— Carolina Herschel, sor'a renumitului astronomu, a moritu in Hanovera decurundu, in etate ca de 98 de ani, nascuta fiendu la a. 1750. Renumitulu Sir John Herschel, erá nepotu de frate.

— Jos. Görres, renumitulu publicistu, dupa patema de 11 dile, mori in 29 jan. 7 ore demaneti'a in München.

— De curundu se aflá un manuscriptu continendu numai pucinu de catu o novela inedita de al celebrelui novelistu ispanicu M. Cervantes, autoriulu nemoritorului Don Quixote,—subtu titlulu: Buscapié, ce se dice a contiené chiaea intielesului la Don Quixote, si se va publicá catu mai curundu.

P R I N C I P I A

de limba si scriptura.

XLIII.

Inse ca se fimu de plenu intielesi, candu ne vomu respicá cu tota nemarginirea, ne potédu postí, cá se ni-se creda numai ca la o autoritate, ne semtiramu oblegati inaintea lectoriloru nostri a intrá intru insusi la-intrulu limbei, si a scote pre urmele monumenteloru istorice si cercariloru analitice comparative, ce semtímu mai antaiu despre insasi limb'a, presupunendu, cá sistema Ortografieii nu va se fia arbitraria, neci impromutata dela alte popora, ci originaria fundata pre geniulu limbei romanesci.

Deci intrebarea mai de antaiu, ce ne propusemu a deslegá, erá: Ca este ea ore o limba stricata dein latin'a, cu a caria fragmente adunaduse elemente straine se formá asta limba,—au limba formata a fora de Dacia, intrata aici cu coloniile Romane, si patemindu sciambari, pierderi, impromutari dela poporale invecinate si insocite? Noi ne dechiarámu prentu cea dein urma parte a intrebarei. Noi cercaramu a aretá dein diferentele, ce se afla intre latin'a clasica si roman'a, dupa monumente vechi, cum ca acestea se aflau si la Romani in vechi'a latina inca inaintea celei noue clasice, ca la románi, crediendu cá asia ne va fi iertatu a concludé, cum ca dein diferentele astadi affande intre latin'a si roman'a nu se pote prejudecá, ca si candu aste diferente aru fi coruptiuni dein limb'a latina clasica. Noi pre scurtu, inse pre catu credemu dein destulu ne adeviramu propusetiunea cu argumente ne infrante trase dein monumente autentice neindoite, dein care citaramu esemple prentu sco-

pulu nostru adevoratu cu multu mai pucine de cum erau intru despusulu nostru.

Ci nu amu vrutu neci acea intrebatiune se o nesocotimu: Cá au nu a patítu limb'a sciambari si in Dacia in decursulu atatoru secle in materia si forma, nu numai dein partea straniiloru impromutandu, ci si dein la-intru sciambandu si preuitandu? Noi si aici ne dechiararamu afermandu, si spre acelu scopu incepumu a aretá sciambari au uitari de forme gramatece trecundu prein tota partea elementaria a Gramatecei, si adunandu si aici esemple dein monumentele mai vechi române, catu se convinga de s'ar' poté si pre cei mai cerbicosi aparatori a statului quo-

Propusulu ne erá mai incolo, asemene sciambari a demustrá si dein partea materialelui limbei, ci cercustarile ne impededara a ne terminá propusulu in anulutrecutu, inse care vomu selu continuámu si, ajutandu D. dienu, se si terminámu in acestu anu. Dreptu, ca nu se ar' cuveni, se pre-ocupámu judecat'a inainte de complenirea lucrarei; inse scopulu si consecuenti'a mainainte a ne aratá, va fi, credemu, iertatu noue, carii avemu in presente ce este numai venitoriu prentu lectori nostri, ascunsu loru pan'la publicare, ci deschisu inaintea ochiloru nostri. Acést'a erá, se aretámu: Cá, dé ca in decursulu numai a 150 de ani, dela a. 1580 (au mai bene de prela a. 1550) pan'la 1709, atat'a mar' de multieme de forme si cuvente potumu pierde dein elementulu limbei romano-latinu, cáta vomu infaciosiá inaintea lectoriloru—cáta va trebui se fi fostu pierderea, se nu dícemu in 1280 de ani dela Aurelianus pan' la 1550, ci numai in aproape de 1000 de ani dela incetarea limbei latine, 'ca limba diplomateca, in imperiulu orientale bizantinu, incepundu dela decretulu imperatului Foca dein 602.

Si in urma: dé ca potemu demustrá asia invederatu pierderea nostra mai in dilele strabuniloru celoru mai de aproape,—dé ca potemu aretá, care au fostu causele principali a subintrarei elementului slovenescu in limb'a romana, si fora de a fi un sange cu schiati,—si déca vomu aretá cá si elementele celelalte neromane sunt impromutate dela strainii, ce nu pretendu a fi de un sange cu noi; ni-se pare, cá calcululu aritmeticu, al strainiloru mai susu atensu despre elementulu limbei rom., se va sciambá cu totulu alt' mentrea,—si ca elementele straine, ce ca topsiculu ambla paralizandu prein organismulu limbei, se voru cunosce de ingredientie, ce potu se afecteze intregatatea ei, ci nu sei sciambe natur'a dein romana in slovéna au ori care alta. De aci neci midiloculu de ajutoriu nu mai pote fi la indoila: un purgatviu bunu cu dieta.

Dela Redactiune.

Inscientiati fiendu de voi'a amultor'a dein Principatele Romanesci de a se prenumerá la Organu, inse nu aru sci la cine se se prenumere, inscientiamu prein acést'a toturor, carii aru avé acea dorentia, a fora de locurile in fruntea fia-carui numeru insemnate, a se adresá in Bucaresti la D. Prof. si Revisoriu A. Tr. LAURIANI si D. Jos. ROMANOW librariu, ér' in Jasi [si] prentu tota Moldova la DD. frati N. si Chr. GEORGIU negotiatori in port'a Metropoliei, carii bene voira a se insarciná cu acést'a Comisiune.